

Α π ό σ π α σ μ α

από το υπ' αριθ. 4/2008 πρακτικό συνεδρίασεως του Δημοτικού Συμβουλίου Αίγινας

Αριθ. Αποφ. 23/2008

Π ε ρ ι λ η ψ η

Διατύπωση γνώμης επί της προτάσεως της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων σχετικά με την «οριοθέτηση του Αρχαιολογικού χώρου της Παλαιοχώρας Αίγινας».

Σήμερα την 13 Φεβρουαρίου 2008 ημέρα Τετάρτη και ώρα 6,00 μ.μ. το Δημοτικό Συμβούλιο Αίγινας συνήλθε σε δημόσια Συνεδρίαση του στο Δημοτικό κτίριο Αίγινας που βρίσκεται επί των οδών Αγ. Παρασκευής και Μεριστού στην πόλη της Αίγινας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 1717/8.2.2008 πρόσκληση του Προέδρου κ. Ιωάννη Πούντου που δημοσιεύθηκε στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων του Δήμου και επιδόθηκε εμπρόθεσμα με αποδεικτικό στον κ. Δήμαρχο, στους Δημοτικούς Συμβούλους και στους Προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων.

Πρίν από την έναρξη της συνεδρίασης αυτής ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι σε σύνολο 21 Δημοτικών Συμβούλων και 4 Προέδρων Τοπικών Συμβουλίων ήταν

Από τους Δημοτικούς Συμβούλους

Παρόντες

- 1/ Ιωάννης Πούντος, Πρόεδρος του Συμβουλίου,
- 2/ Γεώργιος Κουλικούρδης,
- 3/ Ευάγγελος Μπαρμπέρης,
- 4/ Νικόλαος Πούντος,
- 5/ Νεκτάριος Λεούσης,
- 6/ Γεώργιος Τσατήρης,
- 7/ Μαρία Γιαννοπούλου,
- 8/ Γεώργιος Σκλάβαινας
- 9/ Ιωάννης Μπήτρος
- 10/ Νικόλαος Πτερούδης,
- 11/ Αικατερίνη Κανελλά, Γραμματέας
- 12/ Ιωάννης Παπαδόπουλος,
- 13/ Γεώργιος Μπόγρης,
- 14/ Ανδρέας Αποστολίδης,
- 15/ Θεοδόσιος Σακκιώτης,
- 16/ Δημήτριος Σκίτσας,
- 17/ Δημήτριος Μούρτζης,
- 18/ Φίλιππος Τζιτζής,
- 19/ Τρύφων Γκότσης
- 20/ Αντώνιος Μούρτζης.

Απόντες

- 1/ Ελευθέριος Σταμπουλής

Από τους προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων

Παρόντες

- 1/ Δημήτριος Κασιμάκης, (Τ.Σ. Βαθέος)
- 2/ Νικόλαος Μαρίνος, (Τ.Σ. Κυψέλης)
- 3/ Νικόλαος Τζιτζής, (Τ.Σ. Μεσαγρού)

Απόντες

- 1/ Αναστάσιος Αμάφης, (Τ.Σ. Πέρδικας)
αν και νόμιμα προσκλήθηκε

Στη συνεδρίαση παρίστατο και ο Δήμαρχος κ. Παναγιώτης Κουκούλης, ο οποίος είχε προσκληθεί νόμιμα από τον κ. Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου.

Στη Συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο Ανάργυρος Π. Στενάκης Διοικ. Υπάλληλος του Δήμου για την τήρηση των πρακτικών.

Ο Πρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της Συνεδρίασεως.

Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Δημήτριος Σκίτσας, Γεώργιος Σκλάβαινας, Δημήτριος Μούρτζης και Ιωάννης Μπήτρος απεχώρησαν οριστικά της Συνεδρίασεως μετά τη λήψη απόφασης και επί του 1^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Ο Δημοτικός Σύμβουλος Θεοδόσιος Σακκιώτης απεχώρησε οριστικά της Συνεδρίασεως μετά τη λήψη απόφασης και επί του 4^{ου} θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Θέμα 1ο

Αριθ. αποφ. 23/2008

Εισηγούμενος ο κ. Πρόεδρος το 1^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης έθεσε υπόψη του Συμβουλίου ότι η 1^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού με το υπ. αριθ. 9794/19.12.2007 έγγραφό της το οποίο παραλήφθηκε στο Δήμο στις 28-12-2007 (αριθ. πρωτ. 16614) μας ενημέρωσε ότι προωθεί την οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου της Παλαιοχώρας Αίγινας. Με το ίδιο έγγραφο της η 1^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων μας κάνει γνωστό ότι πρέπει μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από την αποστολή του σχετικού ερωτήματος να διατυπώσουμε τυχόν γνώμη μας επί των προτεινομένων από αυτήν και ότι με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας η απόφαση του Υπουργού εκδίδεται χωρίς τη γνώμη αυτή.

Στην συνέχεια ο κ. Πρόεδρος έθεσε υπόψη του Σώματος την έγγραφη εισήγηση επί του θέματος του αρμόδιου Αντιδημάρχου κ. Ιωάννη Παπαδόπουλου, η οποία έχει ως εξής :

« Εισήγηση προς το Δημοτικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης όσον αφορά την οριοθέτηση αρχαιολογικού χώρου στην Παλαιά Χώρα Αίγινας.

Σχετ. (α). Το με αρ. Πρωτ. 9794/19-12-2007 έγγραφο της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

(β). Η 1/2008 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου Μεσαγρού

(γ). Η 1/2008 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου Βαθέως.

(δ). Η απο 24-1-2008 επιστολή της επιτροπής εκπροσώπησης κατοίκων Κοντού, Μεσαγρού και Βαθέως.

(ε). Το 280/23-1-2007 Πρακτικό Συνεδρίασης της Γεροντίας της Ι.Μ. Παναγίας Χρυσολώντισσας.

(ζ). Το 119/24-1-2008 Πρακτικό Συνεδρίασης της γεροντίας της Ι.Μ. Αγ. Αναστασίας.

(η). Το με αρ. Πρωτ. 9966/25-1-2008 έγγραφο της Ι.Μ.Αγ. Νεκταρίου.

Όσον αφορά το (α) σχετικό έγγραφο της 1ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων περί καθορισμού ορίων του αρχαιολογικού χώρου της Παλαιάς Χώρας Αίγινας διαπιστώνουμε ότι:

- Η πρόταση στερείται της απαραίτητης τεκμηρίωσης όσον αφορά τα όρια της προτεινόμενης ζώνης και τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η συγκεκριμένη επιλογή.
- Δεν έχει γίνει η απαραίτητη έρευνα πεδίου και η στοιχειώδης έστω εκπόνηση κτηματολογικού χάρτη ώστε να γνωρίζουμε τον χαρακτήρα των εκτάσεων που περιλαμβάνονται στην πρόταση.
- Δεν έχει ληφθεί υπόψη η παρ.2 αρθ.12 του Ν.3028/2002 όπου σαφώς αναφέρεται ότι ακόμη και η προσωρινή οριοθέτηση αρχαιολογικού χώρου γίνεται «με βάση επαρκή επιστημονικά στοιχεία και ιδίως ευρήματα που πιθανολογούν την ύπαρξη μνημείων» και που αποτυπώνονται σε χάρτη κλίμακας τουλάχιστον 1/2000
- Δεν γίνεται καμία αναφορά για την γενικότερη στρατηγική της ανωτέρω υπηρεσίας όσον αφορά την προστασία μνημείων και συνόλων στο νησί μας.
- Δεν γίνεται καμία αναφορά στην αντιμετώπιση της δαπάνης που θα απαιτηθεί για την αποζημίωση όσων θιγούν οικονομικά από μία τέτοια εξέλιξη.
- Στην προτεινόμενη για χαρακτηρισμό ως αρχαιολογικού χώρου περιοχή περιλαμβάνονται δύο προϋφιστάμενοι του έτους 1923 οικισμοί, καθώς και μονές με σημαντική περιουσία η αξιοποίηση της οποίας συναρτάται άμεσα με την ίδια την λειτουργία τους.
- Όσον αφορά τους οικισμούς για μεν τον Κοντό τα όρια αμφισβητούνται για δε την Ψαχή δεν έχουν καθορισθεί. Σύμφωνα με τον Ν.3028/2002 αρθ.12 παρ.3 ο καθορισμός των ορίων των οικισμών θα έπρεπε να προηγηθεί της κήρυξης του αρχαιολογικού χώρου, με μέριμνα ΥΠΕΧΩΔΕ και ΥΠΠΟ.
- Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που θα προκαλέσει ο προτεινόμενος χαρακτηρισμός είναι τεράστιες και πάντως δυσανάλογες με το όποιο όφελος από πλευράς προστασίας της Παλαιάς Χώρας.

Ήδη έχουν διατυπωθεί σοβαρά παράπονα από το σύνολο σχεδόν των ενδιαφερομένων για την μέχρι τώρα απουσία της εν λόγω υπηρεσίας από την ανάδειξη, φύλαξη, συντήρηση, καθαρισμό, σήμανση και οριοθέτηση του ίδιου του λόφου της Παλαιάς Χώρας ενώ έχει προκαλέσει μεγάλη κοινωνική αναστάτωση η εμφάνισή της με μία πρόταση για επαχθή χαρακτηρισμό άσχετων με τα μνημεία εκτάσεων χωρίς καμία δέσμευση για ανάληψη πρωτοβουλιών για προστασία, αποκατάσταση, και ανάδειξη των μνημείων που είναι άλλωστε και αυτονόητη υποχρέωσή της.

Αξίζει στο σημείο αυτό να γίνει αναφορά στο άρθρο 3 του Ν. 3028 όπου ορίζεται το περιεχόμενο της προστασίας των μνημείων:

«Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας συνίσταται κυρίως στον εντοπισμό, την έρευνα, την καταγραφή, την τεκμηρίωση και την μελέτη των στοιχείων της. Στην διατήρηση και την αποτροπή της καταστροφής, της αλλοίωσης και γενικά κάθε άμεσης και έμμεσης βλάβης της. Στην αποτροπή της παράνομης ανασκαφής, της κλοπής και της παράνομης εξαγωγής. Στην συντήρηση και την κατα περίπτωση αναγκαία αποκατάστασή της. Στην διευκόλυνση της πρόσβασης και της επικοινωνίας του κοινού με αυτήν. Στην ανάδειξη και την ένταξή της στην σύγχρονη ζωή. Στην Παιδεία, την αισθητική αγωγή και την ευαισθητοποίηση των πολιτών για την πολιτιστική κληρονομιά.» Δυστυχώς αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι η μέχρι τώρα δράση της αρμόδιας εφορείας στους τομείς αυτούς κάθε άλλο παρά ικανοποιητική είναι. Ο λόφος της Παλαιάς Χώρας παραμένει αφύλακτος. Πολλά από τα μνημεία είναι σε ερειπώδη κατάσταση και κινδυνεύουν με κατάρρευση. Η πρόσβαση σε πολλές από τις εκκλησίες είναι από δυσχερής έως αδύνατη. Η σήμανση ανεπαρκής ή δε πληροφόρηση των επισκεπτών για το μνημείο ανύπαρκτη. Η καθαριότητα του χώρου προσβλητική για την ιστορική και πολιτιστική αξία του. Πιστεύουμε ότι αυτή η αρνητική εικόνα μπορεί να αποκατασταθεί ενώ η τοπική κοινωνία και αυτοδιοίκηση πρέπει να σταθεί αρωγός της αρμόδιας εφορείας στην κατεύθυνση αυτή.

Συμπληρωματικά επισημαίνουμε τα εξής:

- Α. Την στιγμή αυτή είναι υπό εκπόνηση το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της Αίγινας το οποίο υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παρ.2 αρθ.3 του ιδίου νόμου θα προβλέπει ολοκληρωμένες λύσεις για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και εν γένει του περιβάλλοντος, λύσεις που θα προκύψουν από σχετικές μελέτες.
- Β. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση των μελετών αυτών είναι να υπάρχει καθαρή εικόνα των δεδομένων και να έχουν εκφράσει τις απόψεις τους όλοι οι εμπλεκόμενοι πράγμα το οποίο επιχειρείται να γίνει την στιγμή αυτή με τρόπο πρόχειρο και αναποτελεσματικό.
- Γ. Έχει προκληθεί ιδιαίτερη αναστάτωση στην τοπική κοινωνία και ήδη έχει πραγματοποιηθεί μεγάλη συγκέντρωση κατά την διάρκεια της οποίας εκφράστηκε η καθολική αντίθεση αλλά και η αγωνία για τον προτεινόμενο χαρακτηρισμό.
- Δ. Τα τοπικά συμβούλια Βαθέως και Μεσαγρού κατόπιν έκτακτων συνεδριάσεων, απεφάσισαν και εισηγούνται την πλήρη απόρριψη της πρότασης της Α' Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.
- Ε. Η λήψη απόφασης για ένα τόσο σημαντικό ζήτημα πρέπει να ακολουθήσει την πλήρη ενημέρωσή μας για τις απόψεις των συναρμοδίων φορέων καθώς και την έκφραση γνώμης από ειδικούς επιστήμονες.
- ΣΤ. Θεωρούμε αυτονόητη υποχρέωση και δικαίωμα της τοπικής κοινωνίας και αυτοδιοίκησης να έχει τον πρώτο λόγο σε ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά, τον τουρισμό και την οικονομική αλλά και την γενικότερη ανάπτυξη.

Κατόπιν των ανωτέρω:

- Αποφασίζουμε την απόρριψη της εισήγησης και καλούμε την αρμόδια Εφορεία να περιορισθεί στον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου αυστηρά στον λόφο της Παλαιόχωρας. Επίσης αποφασίζουμε την ανάληψη δράσης σε συνεργασία με την Δ/νση Πολεοδομίας, το δασαρχείο, το ΥΠΠΟ, το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς ώστε να καθορίσουμε τον τρόπο περιβαλλοντικής προστασίας των αρχαιοτήτων με δελτία αρχιτεκτονικής αναγνώρισης, ειδικούς όρους δόμησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών ώστε να επιτύχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα με το χαμηλότερο κόστος τόσο για το περιβάλλον όσο και για την οικονομική, τουριστική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του Νησιού μας.»

Το Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψη του

- το ανακοινθέν από τον κ. Πρόεδρο έγγραφο της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και τα συνοδεύοντα αυτήν αποσπάσματα χαρτών Γ.Υ.Σ. 1:5000 με την προς οριοθέτηση περιοχή του αρχαιολογικού χώρου.
- Την ανωτέρω ανακοινωθείσα εισήγηση και πρόταση του Αντιδημάρχου κ. Ιωάννη Παπαδόπουλου
- Την υπ. αριθ. 1/2008 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου Μεσαγρού, την υπ. αριθ. 1/2008 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου Βαθέως, την από 24-1-2008 επιστολή της επιτροπής

εκπροσώπησης κατοίκων Κοντού, Μεσαγρού και Βαθέως, το 280/23-1-2007 Πρακτικό Συνεδρίασης της Γεροντίας της Ι.Μ. Παναγίας Χρυσολεόντισσας, το 119/24-1-2008 Πρακτικό Συνεδρίασης της Γεροντίας της Ι.Μ. Αγ. Αναστασίας, το με αρ. Πρωτ.9966/25-1-2008 έγγραφο της Ι. Μ. Αγ. Νεκταρίου από τα οποία προκύπτει η κάθετη αντίθεση όλων στην προτεινόμενη από την 1^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων όσον αφορά την οριοθέτηση αρχαιολογικού χώρου στην Παλαιά Χώρα Αίγινας.

- Τις τοποθετήσεις των μελών του Συμβουλίου και του κ. Δημάρχου με τις οποίες εκφράζεται η πλήρης αντίθεση όλων στην πρόταση της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.
- Τις δηλώσεις παρισταμένων δημοτών οι οποίοι εξέφρασαν ομοίως την πλήρη αντίθεσή τους στην πρόταση της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.
- Τις διατάξεις του Ν. 3463/2006 (ΔΚΚ)
- την ανακοίνωση του προέδρου ότι τίθεται προς έγκριση η πρόταση του Αντιδημάρχου κ. Ιωάννη Παπαδόπουλου

Αποφασίζει, ομόφωνα Επί 20 παρισταμένων μελών

I.- Την απόρριψη της εισήγησης της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων σχετικά με την «οριοθέτηση του Αρχαιολογικού χώρου της Παλαιοχώρας Αίγινας» για τους λόγους που αναπτύσσονται στην εισήγηση του κ. Αντιδημάρχου και καλεί αυτήν να περιορισθεί στον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου αυστηρά στον λόφο της Παλαιοχώρας.

II.- Την ανάληψη δράσης σε συνεργασία με την Δ/νση Πολεοδομίας, το Δασαρχείο, το ΥΠΠΟ, το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς ώστε να καθορίσουν τον τρόπο περιβαλλοντικής προστασίας των αρχαιοτήτων με δελτία αρχιτεκτονικής αναγνώρισης, ειδικούς όρους δόμησης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο αποτέλεσμα με το χαμηλότερο κόστος τόσο για το περιβάλλον όσο και για την οικονομική, τουριστική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του Νησιού μας.

Η απόφαση αυτή πήρε αύξ. Αριθ. 23/2008

Για πίστωση συντάχθηκε το πρακτικό και υπογράφεται

Ο Πρόεδρος

Τα μέλη

Εκδόθηκε 18 - 2 - 2008

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ιωάννης Πούντος